

College van beroep voor de examens

CBE 2022-237
U2023/02327/MIC

Verzonden: 17 maart 2023

Zaak 2022-237

Datum uitspraak: 18 januari 2023

Uitspraak van het College van beroep voor de examens inzake het geding tussen: mevrouw

appellante,

en

de Commissie voor de examens van de Open Universiteit, gevestigd te Heerlen, verweerster.

1. Procesverloop

1.1 Bij beslissing van 27 oktober 2022 heeft verweerster appellante medegedeeld dat bij het bepalen van de tentamenuitslag van het door haar op 14 september 2022 afgelegde tentamen van de cursus Bodem en water, een stroomgebiedsbenadering (NB1902) een onjuistheid is opgetreden. Abusievelijk werd geen correctie op de raadkans toegepast, waardoor ten onrechte een te hoog cijfer is berekend. Verweerster heeft besloten het positieve resultaat (5,7) en certificaat ongeldig te verklaren en het positieve resultaat te verwijderen uit het studentenadministratiesysteem.

1.2 Bij beslissing van 27 oktober 2022, respectievelijk 2 november 2022 heeft verweerster appellante medegedeeld dat zij op 14 september niet in voldoende mate heeft voldaan aan de eisen die worden gesteld aan het tentamen van de cursus NB1902, Bodem en water, een stroomgebiedsbenadering. Het door appellante behaalde resultaat is een 4,7.

1.3 Verweerster en appellante zijn niet gekomen tot een minnelijke schikking. Appellante heeft bij e-mail van 11 december 2022 aangegeven haar beroep te willen doorzetten, waarna verweerster een verweerschrift heeft ingediend.

1.4. Het College heeft de zaak ter zitting behandeld op 18 januari 2023, waar verweerster, vertegenwoordigd door mevrouw prof. mr. A.L.H. Ernes, voorzitter Commissie voor de examens en mevrouw mr. M.F.R.H. Ruijschop, ambtelijk secretaris van verweerster, via videobelverbinding hebben deelgenomen aan de hoorzitting. Appellante heeft via videobelverbinding deelgenomen aan de hoorzitting.

2. Overwegingen

Het beroep van appellante

2.1 Appellante is het niet eens met de beslissing van verweerster om het positieve resultaat (5,7) en certificaat ongeldig te verklaren en te verwijderen uit het studentenadministratiesysteem. Zij voert in algemene zin aan dat zij de dupe werd van een fout in het tentamensysteem ANS en dat de herziening van het tentamenresultaat negatieve gevolgen heeft voor appellante.

2.2 Appellante beschrijft dat zij op 14 september 2022 het tentamen heeft afgelegd voor de cursus Bodem en water, een stroomgebiedsbenadering (NB1902), waarna zij op 22 september 2022 de (positieve) tentamenuitslag ontving. Na ontvangst van deze positieve uitslag heeft appellante zich aangemeld voor de master Environmental Sciences en werd zij toegelaten. Op 27 oktober 2022 ontving appellante het bericht van verweerster dat haar tentamenuitslag van de cursus NB1902 ongeldig werd verklaard en zal worden herzien. Appellante voert in dit kader het volgende aan.

- 2.2.1 Appellante betoogt dat verweerster heeft gehandeld in strijd met het zorgvuldigheidbeginsel. Zij begrijpt dat in eerste instantie geen correctie op de raadkans heeft plaatsgevonden doordat de toepassing van de raadkans niet werd aangevinkt. Echter, mag de keuze van verweerster om de fout te corrigeren de situatie en kansen van appellante niet verergeren en/of verslechteren. Appellante voert aan dat verweerster haar fout toegeeft en dat verweerster het tentamenresultaat pas circa een maand na vaststelling van het oorspronkelijke tentamenresultaat heeft herzien. Had verweerster de fout eerder ontdekt, had appellante eerder actie kunnen ondernemen en de (negatieve) gevolgen van de beslissing van verweerster mogelijk kunnen beperken. Appellante verzoekt ongedaan making van de ongeldig verklaring en de instandhouding van het cijfer 5,7.
- 2.2.2 Appellante voert verder aan dat verweerster heeft gehandeld in strijd met het evenredigheidsbeginsel. Zij betoogt dat verweerster de gevolgen van haar beslissing voor appellante niet heeft meegewogen. Zo komt appellante niet (meer) in aanmerking voor de Kortingsregeling Collegegeld Open Universiteit (KCOU). De herziening van de tentamenuitslag heeft voor appellante (dus) ook financiële gevolgen. Desgevraagd voert appellante aan dat zij zich heeft aangemeld voor de (master)cursus die van start gaat in februari 2023, maar dat zij nog geen kortingsregeling heeft kunnen aanvragen omdat zij nog geen facturen en nog geen studiemateriaal heeft ontvangen. Daarnaast betoogt appellante dat haar (voorlopige) toelating tot de master Environmental Sciences werd ingetrokken. Appellante verzoekt alsnog toegelaten te worden tot de master Environmental Sciences.
- 2.2.3 In samenhang met het voorgaande betoogt appellante ook dat verweerster het beginsel van behoorlijk bestuur heeft geschonden omdat zij geen gebruik kan maken van de kortingsregeling van de Open Universiteit en dat zij niet in aanmerking komt voor de zachte knip-regeling van de Open Universiteit.

2.3 Appellante benadrukt dat de herziening van een tentamenresultaat, mede gelet op de tijd die is verstreken na ontvangst van de uitslagbrief en het certificaat, psychologische en/of mentale impact heeft gehad. Na ongeveer een maand werd appellante immers geconfronteerd met een andere tentamenuitslag. Zij betoogt dat ze niet (meer) kan vertrouwen op de juistheid en waarde van een

uitslagbrief en/of certificaat. Appellante mag naar eigen zeggen niet de dupe worden van een fout van verweerster en/of de Open Universiteit.

2.4 Ook betoogt appellante dat zij tijdens het maken van het tentamen middels proctoring ten onrechte geen gebruik heeft kunnen maken van het Van Dale woordenboek, in verband met het moeten sluiten van alle vensters op haar computerscherm. Appellante beargumenteert dat de Open Universiteit gebruik maakt van een (nieuw) tentamensysteem dat fouten bevat.

2.5 Tot slot voert appellante aan dat zij drie maanden vertraging heeft opgelopen. Zij heeft naar aanleiding van het bericht van verweerster op 27 oktober 2023 vele malen contact gehad met de Open Universiteit, docenten, studieadviseurs en verweerster, waardoor zij zich niet heeft kunnen concentreren op haar studie.

Het standpunt van verweerster

2.6 Verweerster stelt dat de Open Universiteit op 12 september 2022 een nieuw tentamensysteem in gebruik heeft genomen, waar voor meerkeuzevragen aangevinkt moet worden dat de raadkanscorrectie toegepast wordt. In geval van appellante werd de correctie op de raadkans niet aangevinkt. Na constatering van de fout werd appellante hiervan op de hoogte gebracht. Verweerster voert aan dat de eerste tentamenuitslag onrechtmatig tot stand is gekomen, waardoor de uitslag opnieuw vastgesteld werd door de examinerator met toepassing van de raadkans.

2.7 Verweerster betoogt in algemene zin dat tentamenresultaten worden vastgesteld, rekening houdende met de raadkans. Studenten hebben recht op een uitslagbrief en een erkend certificaat, wanneer aan de vereiste beheersingsstandaard wordt voldaan. Verweerster voert in dit kader het volgende aan.

- 2.7.1 Verweerster betoogt onder verwijzing naar artikel 4:16 lid g van OER dat een student een uitslagbrief (besluit) ontvangt wanneer aan de certificeringseisen van een cursus worden voldaan. Indien een student aan de voorwaarden voldoet ontvangt de student naast de uitslagbrief tevens een erkend certificaat, aldus artikel 4:16 lid h van de OER. Het certificaat betreft geen besluit aldus verweerster.
- 2.7.2 Voorts voert verweerster aan dat volgens artikel 2.2.5. van Examenreglement een cursus (pas) is behaald indien de cursus wordt afgerond met een niet afgeronde 5,5.
- 2.7.3 In artikel 4:17 lid b van de OER staat dat verweerster bepaalt op welke wijze de cesuur wordt vastgesteld, rekening houdend met de vereiste beheersingsstandaard en de raadkans.
- 2.7.4 In het Examenreglement is in artikel 2.2.5. lid 2 opgenomen dat bij meerkeuzevragen een correctie plaatsvindt voor de raadkans, verder dat de richtlijnen daaromtrent zijn opgenomen in bijlage 9 van het Examenreglement.

2.8. Verweerster benadrukt dat het tentamen van appellante ongeldig werd verklaard, maar dat zij zich opnieuw kan aanmelden voor het tentamen. Het betreft een digitaal individueel tentamen dat door appellante kan worden gepland, waarbij zij niet gebonden is aan bepaalde tentamenperiodes. Indien appellante geen tentamenkansen meer heeft, kan zij een verzoek indienen voor een kosteloze extra tentamenkans. Verweerster komt op deze wijze, na afstemming met het College van bestuur van de Open Universiteit tegemoet aan studenten bij wie ten onrechte de raadkans niet werd toegepast.

Verweerster bevestigt dat de inschrijfrechten van appellante (inmiddels) werden verlengd tot en met 31 januari 2023, waardoor appellante nog een tentamenkans kan benutten. Desgevraagd heeft verweerster toegelicht dat zij niet over bevoegdheden beschikt, op basis waarvan verweerster appellante op een andere wijze tegemoet kan komen.

2.9 Desgevraagd heeft verweerster toegelicht dat appellante een verzoek heeft gedaan voor een alternatieve tentamenvorm, om zo snel mogelijk opnieuw een tentamen te kunnen afleggen. Verweerster voert aan dat het verzoek van appellante werd afgewezen. Verweerster motiveert dat de cursus NB1902 wordt afgesloten met een digitaal individueel tentamen, waarbij appellante zelf bepaalt waar en wanneer zij tentamen doet. Volgens verweerster kon appellante op zeer korte termijn opnieuw een tentamen doen.

2.10 Desgevraagd licht verweerster toe dat bij navraag is gebleken dat de toelating tot de master inderdaad werd ingetrokken omdat appellante niet (meer) voldoet aan de voorwaarden voor toelating wegens het niet behalen van de cursus NB1902. Op basis van de zachte knip-regeling kan appellante wel ingeschreven worden voor cursussen. Appellante kan zonder formele toelating geen tentamen voor mastercursussen doen.

2.11 Desgevraagd voert verweerster aan dat de versoepeling van de 'harde knip' tussen bachelor- en masteronderwijs een beslissing is van het College van bestuur van de Open Universiteit. Ook kortingsregeling van de Open Universiteit werd vastgesteld door het College van bestuur van de Open Universiteit.

Het oordeel van het College

2.12 Het College stelt voorop dat de taken en bevoegdheden van het College niet strekken tot het opnieuw beoordelen van de beslissing van verweerster. Het College toetst of de beslissing voldoende zorgvuldig tot stand is gekomen en of zij genoegzaam is onderbouwd. Dit brengt met zich dat de beslissing van verweerster slechts voor vernietiging in aanmerking komt als die in strijd is met enige regel van geschreven of ongeschreven recht.

2.13 Met betrekking tot hetgeen partijen aanvoeren inzake het verzoek omtrent een alternatieve tentamenvorm wenst het College het volgende op te merken. Het College begrijpt onder verwijzing naar artikel 4.4 van de OER en artikel 2.1.1 van het Examenreglement dat verweerster al dan niet op verzoek van de student in bijzondere gevallen kan bepalen dat een tentamen op een andere wijze wordt afgelegd dan is vastgesteld. Het College begrijpt dat het door appellante ingediende verzoek door verweerster werd afgewezen mede omdat een afwijkende tentamenvorm niet had geresulteerd in het eerder kunnen doen van het tentamen. De afwijzing van verweerster wordt aangemerkt als een beslissing waartegen beroep openstaat. Het College stelt vast dat het secretariaat van het College inzake voorgenoemde beslissing geen beroep heeft ontvangen, waardoor deze beslissing niet betrokken wordt bij de behandeling van voorliggend beroep.

2.14 Met betrekking tot hetgeen partijen aanvoeren inzake de Kortingsregeling Collegegeld Open Universiteit wenst het College het volgende op te merken. Het College stelt onder verwijzing naar artikel 14 van de Kortingsregeling Collegegeld Open Universiteit vast dat de regeling is vastgesteld door het College van bestuur na advies van de Studentenraad. Weliswaar is niet duidelijk of appellante een aanvraag heeft ingediend en/of een beschikking heeft ontvangen, maar tegen een definitieve beschikking

staat de mogelijkheid van bezwaar open bij het College van bestuur. Het College stelt vast dat het op grond van artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek niet bevoegd is ten aanzien een dergelijke beschikking.

2.15 Met betrekking tot hetgeen partijen aanvoeren inzake de zachte knip-regeling van de Open Universiteit wenst het College het volgende op te merken. Het College begrijpt onder verwijzing naar het Addendum bij de Algemene delen van de Onderwijs- en examenregeling 2022-2023 van de bacheloropleidingen en de masteropleidingen dat het College van bestuur voor het academisch jaar 2022 - 2023 heeft besloten tot een zachte knip-regeling. Het Addendum bij de Algemene delen van de OER werd vastgesteld door het College van bestuur, met instemming van de Gezamenlijke Vergadering. Het College meent te begrijpen dat de toelatingsbeschikking van appellante werd ingetrokken omdat zij niet meer voldoet aan de voorwaarden. Volgens het College neemt dit niet weg dat appellante zich op basis van de zachte knip-regeling van de Open Universiteit in overleg met de studieadviseur kan aanmelden voor cursussen die onderdeel zijn van de master Environmental Sciences.

2.16 Naar het oordeel van het College is zij, toetsend binnen de hierboven aangegeven grenzen, op grond van de gedingstukken en het verhandelde ter zitting en op grond van de door verweerster verstrekte onderbouwing, van oordeel dat de beslissing van verweerster in rechte standhoudt. Dat oordeel berust op de volgende overwegingen.

- 2.16.1 Het College stelt vast dat verweerster op grond van artikel 4.16 van het Examenreglement bevoegd is een tentamen of een onderdeel daarvan ongeldig te verklaren, als een juist oordeel omtrent kennis, inzicht en vaardigheden van de student op basis van het tentamen of dat onderdeel niet mogelijk is gebleken of wanneer sprake is van een onregelmatigheid en het kennen en kunnen van de student niet vastgesteld kan worden of het tentamen niet geborgd kan worden. Dit kan tot gevolg hebben dat, wanneer de uitslag voor het tentamen reeds is vastgesteld, deze uitslag alsnog als niet rechtmatig tot stand gekomen wordt beoordeeld en ongeldig wordt verklaard. Indien van toepassing, wordt het onterecht afgegeven certificaat eveneens ongeldig verklaard door de Commissie voor de examens en verwijderd uit het studentadministratiesysteem. De regels en procedures hierover zijn opgenomen in het Examenreglement. Daarom kan niet gekomen worden tot het oordeel dat verweerster gehandeld heeft in strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel.
- 2.16.2 Het College overweegt dat verweerster gevolgd kan worden in haar verweer dat de tentamenuitslag niet rechtmatig tot stand is gekomen omdat geen rekening gehouden werd met de raadkans zoals genoemd in artikel 4.17 van het Examenreglement.
- 2.16.3 Het College overweegt dat verweerster in overleg met het College van bestuur van de Open Universiteit de inschrijfduur van appellante heeft verlengd. Appellante kan hierdoor het tentamen herkansen. Het College stelt vast dat de cursus NB1902 wordt afgesloten met een digitaal individueel tentamen. Het College begrijpt op basis van de informatie die te vinden is op de website van de Open Universiteit dat aanmelden voor een digitaal individueel tentamen kan tot vijf werkdagen voor het tentamen. Het College overweegt dat appellante op zeer korte termijn het tentamen had kunnen herkansen. Dat appellante op het moment van de zitting nog geen gebruik gemaakt heeft van de mogelijkheid om het tentamen te herkansen, kan verweerster niet worden verweten.
- 2.16.4 Het College begrijpt dat de ongeldigverklaring en herziening van het tentamenresultaat tot gevolg heeft gehad dat de formele toelating van appellante voor de master Environmental

Sciences werd ingetrokken, maar overweegt dat dit niet betekent dat appellante zich niet kan aanmelden voor cursussen die onderdeel zijn van de voorgenoemde master. Het College begrijpt dat appellante hierover reeds in contact is getreden met de studieadviseur.

- 2.16.5 Met betrekking tot de kortingsregeling van de Open Universiteit overweegt het College dat niet is gebleken dat appellante op basis van de ongeldigverklaring en herziening van het tentamenresultaat niet in aanmerking komt voor de kortingsregeling. Het College begrijpt op basis van de informatie die te vinden is op de website van de Open Universiteit dat voorwaarden verbonden zijn aan een positieve beschikking. Zo kan de korting tegelijkertijd gelden voor maximaal zes cursussen. Zodra appellante maximaal twee cursussen nog niet heeft afgerond kunnen - onder voorwaarden - op basis van de positieve beschikking nieuwe cursussen besteld worden tot wederom het maximum van zes cursussen. Indien bij aanmelding voor een nieuwe cursus het bedoelde maximum aantal cursussen wordt overschreden, heeft appellante voor dit meerdere geen recht op een gedeeltelijke korting van het collegegeld. Het College meent te begrijpen dat appellante beschikt over een positieve beschikking, maar dat appellante op dit moment geen recht heeft op een gedeeltelijke korting van het collegegeld in verband met de overschrijding van het maximum aantal cursussen. Het College overweegt dat appellante gebaat is bij het afronden van de cursus NB1902 en dat de Open Universiteit appellante de gelegenheid biedt om op zeer korte termijn het tentamen te herkansen.
- 2.16.5 Het College overweegt dat op basis van het bovenstaande niet gekomen kan worden tot het oordeel dat sprake is van een schending van het evenredigheidsbeginsel, noch van enig ander beginsel van behoorlijk bestuur. Het College erkent dat appellante nadeel heeft geleden, maar verweerster heeft daarvoor binnen de grenzen van haar bevoegdheid compensatie geboden. Daar komt bij dat er een groot maatschappelijk belang in gelegen is dat een tentamen in het kader van een academische opleiding wordt beoordeeld op grond van de daarvoor geldende normen en dat fouten die daarbij eventueel gemaakt zijn, worden rechtgezet. Daarom moet worden geoordeeld de door appellante ondervonden nadelige gevolgen niet onevenredig zijn in verhouding tot de met het besluit te dienen doelen.

Conclusie

2.12 Het bovenstaande leidt tot de conclusie dat het beroep ongegrond is. Appellante krijgt geen gelijk en de ongeldigverklaring en herziening van het tentamenresultaat blijft dus in stand.

3. Beslissing

Het College

Rechtsdoende:

verklaart het beroep ongegrond.

Deze uitspraak is gedaan door mr. Th.M. Schelfhout, voorzitter en B.J.W.L. Geurts, dr. E.E. den Hartog-de Haas, dr. Ir. H.L. Jonker en E.M.C. Stein, leden, in tegenwoordigheid van S.E.M. van der Westen LLB als secretaris

w.g. de secretaris,

S.E.M. van der Westen LLB

w.g. de voorzitter,

mr. Th.M. Schelfhout

voor eensluidend afschrift,

S.E.M. van der Westen LLB

Als u het niet eens bent met dit besluit van het College van beroep voor de examens, kunt u binnen 6 weken na de verzenddatum van dit besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS), Postbus 20019, 2500 EA Den Haag of via het [webformulier](#). Alle informatie daarover vindt u op de website www.raadvanstate.nl/studentenzaken/.